

Doppastoral Nylöse Pastorat

Denna doppastoral syftar till att tydliggöra hur vi arbetar med dopet i Nylöse pastorat. Här beskrivs den teologiska grunden för dopet, och hur detta landar i vår lokala kontext, och därutöver finns här också några drag i den grundläggande dopteologin som Nylöse pastorat delar med Svenska kyrkan i stort.

När det gäller den praktiska utformningen och kommunikationen kring dopet i pastoratet beskrivs det i den *Handlingsplan för dop* som kommet att tillfogas som bilaga senare. Doppastoralen utgör ett långsiktigt dokument, medan handlingsplanen justeras oftare, då förhållandena ändras.

Inledande teologiska tankar

Allt arbete har sin grund i det uppdrag som Jesus gav de första lärjungarna:

”Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.” (Matt.28:18-20)

Kyrkans tro är att alla människor är skapade till Guds avbild och därför finns det en grundläggande relation mellan Gud och människa. Dopets sakrament och rit ska tydliggöra och gestalta den relationen och det livsmönster som ges oss genom Jesus Kristus. I dopet ges också det uppdrag människan får till tjänst i Guds rike, och den som döps kallas att dela korsets och uppståndelsens väg genom död till liv.

Gud har redan sagt sitt ja till varje människa och i dopet manifesteras Guds ja, när i livet det än sker. När en vuxen döps får hon själv svara på Guds ja till henne, och när det är ett barn bärs det av de vuxnas vilja att barnet ska döpas. Svenska kyrkan godkänner samtliga kristna dop som skett i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn, och som i hela Svenska kyrkan så döper vi aldrig om människor.

I Kyrkoordning för Svenska kyrkan, 19:e kapitlets inledning, står det att *”kyrkans uppdrag är att alla människor ska nås av erbjudande om dop. Såväl barn som ungdomar och vuxna kan ta emot dopet.”*

Människor väljer att döpa sina barn eller själva vill bli döpta av många skäl och motiven kan skilja sig från kyrkans uppfattning om dopets innebörd. Det är ändå vår uppgift som kyrka att bejaka och möta människors längtan efter dop på ett inbjudande och välkomnande sätt, och ge möjlighet till en fördjupad förståelse av dopets rikedom.

I vårt sammanhang händer det också att människor från andra kristna traditioner kommer med önskan om dop för egen del eller för sina barn. Då försöker vi tillämpa de riktlinjer som finns i Biskopsbrevet om kyrkliga handlingar i mångreligiös kontext, i en anda av generositet.¹

¹ <https://www.svenskakyrkan.se/biskopsbrev/biskopsbrev-om-de-kyrkliga-handlingarna-i-en-mangreligios-kontext>

Omvärldsanalys

Det är tydligt att dopfrekvensen sjunker² i vårt pastorat liksom i Svenska kyrkan i stort. Nylöse pastorat är ett av Sveriges mest mångkulturella områden med en religiös mångfald som gör att dopet inte på länge varit ett majoritetsbeteende. Till detta kommer att människor kanske inte upplever att kyrkan svarar mot de egna livsfrågorna, något som påverkar möjligheten att nå människor med inbjudan till dop och därmed även statistiken över antalet döpta.

Detta, i kombination med att allt fler vårdnadshavare tar ett aktivt beslut att inte låta döpa sina barn, med hänvisning till att barnet ska få göra valet senare i livet³, gör att pastoratet vill tänka strategiskt och långsiktigt i dessa frågor.

Strategin bör vara gemensam för pastoratet, även om det kan skilja sig åt i praktiska detaljer.

Dopsamtalet

Dopsamtalet har flera syften, ibland inte helt enkla att kombinera. Förväntningarna på dopsamtalet kan också skilja sig åt, mellan föräldrar/faddrar och präst. Syftet är att mötas, lära känna varandra och ge rum för samtal om både det praktiska, teologi och existentiella frågor förknippade med dopet.

Det är idag inte ovanligt att de människor som kyrkan möter i samband med dop upplever sig stå utan någon relation till Svenska kyrkan eller kristen tro i allmänhet. Det gäller både den som bokat dopet och de som deltar i doggudstjänsten. Därför är det av största vikt att berörda medarbetare, anställda såväl som ideella, möter alla på ett inkluderande sätt.

Dopsamtalet har en särställning vad gäller detta, då det är både ett relationsvårdande tillfälle och en del av ett livslångt lärande. Prästen som ska leda doggudstjänsten har därmed ett särskilt ansvar för att möjliggöra för människor att se hur Svenska kyrkan och en kristen tro kan ha relevans i deras liv. Dopsamtalet kan på så sätt vara en plats för goda och relationsskapande möten.

Givna ramar men möjlighet till variation

Inte sällan bär människor på en bild av att det inte är möjligt att påverka hur doggudstjänsten genomförs, och även om kyrkohandboken sätter tydliga ramar finns det ändå stor möjlighet till personlig anpassning, i musik, sånger, texter och gestaltning. Detta behöver framgå tydligt i all kommunikation kring dopet.

Olika processer och uppdrag – ett mål

² www.statistik.svenskakyrkan.se

³ Sandberg, Sjölin, Ganebo Skantz; *Dop i förändring. En studie av föräldrars aktiva val och församlingars strategiska doparbete* 2019. Svenska kyrkan Uppsala. Sid 119

Sedan slutet av 2022 sker inbjudan till dop genom ett automatiserat system, som innebär att alla familjer där minst en förälder är kyrkotillhörig genom vykort bjuds in till dop, när ett barn har fötts. Detta följs sedan av ytterligare vykort med påminnelse och information om verksamheten i pastoratet.

Dopundervisningen

Barn och unga

Alla barn och unga, döpta eller ej, välkomnas till pastoratets barn- och ungdomsverksamhet. Pastoratet strävar efter att det ska finnas verksamheter för varje åldersgrupp på så många platser som möjligt. Geografisk närhet är ofta viktig, särskilt för barn i skolåldern.

Barn- och ungdomsverksamheten bedrivs i flera former, och delar av den är av rent diakonal, icke-konfessionell karaktär, medan annan verksamhet tydligt ska relatera till kyrkans liv, och utgöra en del av dopundervisningen. I olika verksamheter behöver ansvariga definiera om det primärt är diakoni eller dopundervisning, och låta allt formas utifrån det.

Vuxen

En vuxen som vill döpas ska få undervisning om dopet. Denna undervisning kan ske enskilt eller i grupp. Vuxna behöver också hjälp att växa och leva i sitt dop. Att slussas in i sammanhang som kan bära vidare, är en uppgift för den som leder dopundervisningen, och sammanhangen behöver bäras av den större församlingsgemenskapen.

Konvertiter

Nylöse pastorat vill att varje människa som önskar närma sig kristen tro genom undervisning och dop ska bli erbjuden det. När det gäller människor som vill lämna en tidigare religiös tillhörighet och döpas in i kyrkan, fordrar det extra eftertanke både hos dopkandidaten och den som undervisar om dopet. Detta på grund av de följder som bytet av tro kan innebära för individen och av respekt för den tidigare trostillhörigheten.

Att lämna t ex en muslimsk tro för att bli kristen kan få stora konsekvenser i en människas liv, och det är viktigt att kyrkans företrädare är medveten om och talar med dopkandidaten om detta. Här måste också församlingsgemenskapen ta ett ansvar för att utgöra ett gott sammanhang framgent.

Dop av asylsökande och papperslösa ställer kyrkan inför ytterligare en rad specifika frågor av pastoral, etisk och kyrkorättslig natur vilka är viktiga att notera och fundera över innan en dopundervisning tar vid och dop sker.

Utvärdering

- Utvärdering av pastoralen sker senast 31 januari varje nytt år